

3 Cena numeru
centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:
Miesięcznie w Krakowie (zad dostawę do domu) K 1-50
na prowincyi z przesyłką pocztową 1-50
Prenumerata za granicą: msk. 1-50, frk. 2—, rb. 1—

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencjach piśmi i na wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DZIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA
za wiersz pełno 16 hal., za każdy następną rasę po 15 hal.;
drobne ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu (minimum 60 hal.);
Nadane za wiersz pełnowy 50 hal. Spód na każdej
stronie po K 6—, półpół K 4—, Załączniki K 90— za tydzień.
Główny przewodni w Światło zarządca p. M. WOPCZYK.

Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna 2
otwarta od godz. 9 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Łwów Skład i Ekspedycja:
Agencja Sokolowskiego, Pasaż Hausmanna 2.

Redakcyja i Administracja „Nowin”: Kraków, ulica Wiślna 1-2
Telefon 840.

REDAKTOR NACZELNY
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcyja (Telefon
Nr. 840) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Wiślna 2.
Rękopisy nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. ■ Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Krakowskie nauczycielstwo a wybory.

W nauczycielstwie ludowem szkół krakowskich nastąpił rozłam. Powód do tego dało „Ognisko nauczycielskie”. To urządzenie — jak doniesiliśmy — dnia 3 marca Zgromadzenie, na które zaprosiło 4 nieczłonków. Zebranie nie zupełnie się udało, bo na przeszkodzie 300 al nauczycielskich przybyło tylko 43 osoby, przeważnie członkowie „Ogniska”. Zaproponowano mianowicie przedtem ścisły komitet wyborczy z 7-mi osobami: stanowią go pp: Gincel, St. Nowak, Robak, Wohlmut, Liliental, Kłosiński Ant., Horaczekówna. Są to wszyscy członkowie „Ogniska”. Interpelacyja ks. kan. Wądołnego i innych, by do komitetu powołać poważniejsze osoby (także dyrektorów i dyrektorki) nie uwzględniono. Uchwalono też, by „Ognisko” przyłączyło się do p. stron demokratycznego; niecznie nawoływania, by iść wspólnie ze Związkiem ekonom., przebrzmiały bez skutku. Mimo to jednak „Ognisko” wyszła na dosyć (piątkowe) Zgromadzenie Niezależnego ekonom. 5-ciu delegatów.

Nauczycielki poza ogniskiem będący i nauczycielki ze Stow. nauczycielskiej zwołali na 9 marca do Czystelnicy katolickiej Sienna 5 zgromadzenie, na które przybyli prawie wszyscy dyrektorzy i dyrektorki szkół krakowskich; ogółem było 89 osób. Przewodniczył dyrektor szkoły Scholastyki p. Getlich, sekretarował dyr. szkoły wydziałowej p. Szulc. Dyrektor szkoły wydz. na Kleparzu p. Parczyński krytykował postępowanie „Ogniska”; inni mówcy, jak: ks. Wądołno, dyrektorka szkoły wydz. p. Pogonowska, Zieba, ks. Kraupa, Syc, dyr. Szulc, Szczuciński przemawiali w tym samym duchu.

Na tem zebraniu uchwalono jednogłośnie:
1) Nauczycielstwo krakowskie z poza „Ogniska” i nauczycielki ze Stowaryżenia nauczycielek uchwalają przychylić się do Związku ekonom. z przyczyn etc.
2) Delegowano 8 osób na zgromadzenie Związku ekonom. na dzień dzisiejszy.

Jak widzimy z powyższego nauczycielstwo do wyborów nie pójdzie solidarnie. Większość nauczycielstwa idąc za hasłem, wydanym z „Ogniska”, głosować będzie na listę „Nowej Reformy”, mniejszość pójdzie łącznie ze „Związkiem ekon.”. Wybory w Kole inteligencji i zapowiadają się w tym roku ożywiej niż jak jeszcze nigdy nie były.

Termin wyborów.
Wybory do Rady m. rozpoczyna się dnia 30-go marca. Jak słychać ze względu na zaciętą walkę i niepewny wynik wyborów w Kole inteligencji, najpierw zarządzone będą wybory własne z tego Kole, wbrew dotychczasowej praktyce, według której inteligencja wybierała na ostatku.

Z Koła polskiego.

Wotum zawiania dla prezesa. — Apel ks. Pa-

stora do zgody. — Sprawa Żulinska. — Sanacyja finansów krajowych. — Regulacyja rzek. Wiedeń. Na wczorajszym pos. Kole eksc. Korywski zwrócił na wstępie uwagę na artykuł w wiedz. „Zeit” napastujący Kole polskie i prezesa Łazarskiego (jakoby większość Kole była zeń niezadowolona). W interesie gotności Kole należało wystąpić przeciw tym niegodnym napastom, ma niestety najniepełniejsze zaufanie dla naszego czcigodnego prezesa.

Kole uchwaliło wotum zawierania prezesowi jednomyślnie wśród burzliwych oklasków.

Następnie Kole przychyliło się do wniosku komisji parlamentarnej, która określiła, że zarzuty, podniesione w „Die Zeit” przeciw pos. Starzyńskiemu (z okazji udziału w radzie zawiadów. w Schodnicy) nie zasługują na reagowanie.

Pos. ks. Pastor zwrócił się do członków Kole z apelem, aby zaprzestali swaryjennych napast i gorszących walk między sobą. — Na ten temat wygłosił się długo i ożywiona dyskusya, w której zabierali głos poslowie: Bojko, Szajer, Stapiński i Ptasz Dyskusya ta przyczyni się może do wyjaśnienia różnych zarzutów. Prezes Łazarski, zamykając tę dyskusye, gorąco zachęcał do zgody.

Następnie 20 głosami przeciw 11 postanowiono wybrać komisye redakcyjną, złożoną z trzech członków, która ma wydawać oficjalne komunikaty o posiedzeniach Kole.

Pos. Bieniowski zapytał ministra dla Galicyi o powody przeniesienia nauczyciela Greisa z Żulina.

Minister oświadczył, że na najbliższym posiedzeniu Kole da szczegółową odpowiedź.

Pos. Zamorski wskazał na niejednolite postępowanie Rady szkolnej krajowej wobec nauczycieli polskich i ruskich.

Kole opowiało p. Zam do wniesienia interpelacyi w sprawie nocnego napadu na szkołę w Żulinie w lutym b. r.

Pos. Stapiński żądał, aby w komisji budżetowej domagał się powiększenia liczby starostw, a przynajmniej ich ekspozytur w Galicyi, poruszył dalej sprawę dróg, oraz zwrócił uwagę na onegdajszą mowę ministra skarbu, który chce odroczyć na nieograniczoney czas sanacyje finansów krajowych i odebrać krajom różne źródła dochodów.

W tym samym kierunku p. Petelencz zaznaczył obawy. Przemawiali ks. Rzeszadzko przeciw podatkowi od wódki, Wójcik, dr Staniszewski.

Posel dr Bujał zwrócił uwagę na małą liczbę polskich urzędników w ministerstwie sprawiedliwości.

Pos. Sikorski omawiał sprawę regulacyi rzek. Nietylko w kraju, ale i w ministerstwie, brakuje techników, rozumiejących się na sprawach rolniczych. Fałszywym jest też sposób regulacyi rzek, które reguluje się od dolnego zamiast od górnego biegu.

Powód na scenie. (Patrz artykuł).

Z teki kalembrzysty.

Postępowanie wolała, aby było wolno iść na przed, konserwaty, aby iść na przed wolno. Cała tedy różnica oprowadza się do styku.

Polityka antyracka porusza się, jak jej nakazuje Newtonowi prawo Bienseryi.

Pochodzenie wyraz „parlament” różni różne tłumaczenia. Zdaniem jednych w górnej lebie panuje par — w dolnej lament. — Zwolennicy wspaniała kobiet twierdzą, że twórcą nazwy był przewidujący deploer bowiem po dopuszczeniu kobiet będzie mieli par i lament.

Zona jednego z ministrów zapytała go, czy urząd jego jest kosztowny. „Urząd sam nie — odpard minister — ale jakże moja droga, droga droga do niego była!”

Przyjmie się, nie przyjmie?

Nigdy może jeszcze próba wprowadzenia w świat jakiejś nowej mody kobiecej nie wywołała

takiego powszechnego zainteresowania, jak to się dzieje obecnie.

Przyjmie się ten strój, nie przyjmie? Oto pytanie, które nie łatwo rozstrzygnąć. Nie przyjmie się! — wola do swoich czystelniczek, znana w dzisiejszym świecie współpracowniczka pism prasyk pani Irena Bonheur, występująca bezwzględnie przeciwko tej modzie antykobiecej, antywładzą-kowej.

„Jestem aktorką — powiada Wiedeńska, pani Eliza Galafres — więc myślę zaraz o teatrze. Czy szarawy mają widoki, ażeby były noszone na scenie? Nie sądzę, żeby moje koleżanki zechciały je zastosowywać w poważnych rolach.

„Szarawy powinny należeć do tych części teatru, które kobietom dają niewiele do roboty, powinny pozostać tym wygodnym ubraniami, które najlepiej nadaje się do sportu. Czy szarawy okazać się równie wygodnymi, jako toalety salonowa, stanowczo twierdzić nie można, gdyż nie trzeba zapominać, że krawcy i taitaj nie zadowolą

pierwszych czasów jej miłości; nie, żeby w jej sercu odżywały dawne uczucia dla Juliusza, nie, to się skończyło, skończyło na zawsze; ale całe jej ciało, pieszczone lekkim powiewem wiatru, przeniknięte zapachami wiosny, burzyło się, jakby pobudzone jakimś niewidzialnym, cztem wolańiem.

Lubiła być sama, poddawać się działaniu rozgrającego słońca, cała pod wpływem rozkosznych i pogodnych wrażeń, które jednak żadnych nie wywoływały myśli.

Jednego ranka, kiedy tak drzemła, wstrząsnęło ją przywidzenie, przywidzenie nagłe tego słonecznego wotum poóroku ciemnego listowia, w lasku kół Etreata. Tam to po raz pierwszy uczuła wrzenie swego ciała, przy tym wylodym człowieka, który kochał ją wówczas; tam to wyczuła po raz pierwszy niesmale pragnienie swego serca; tam myślała, że stworzyła się przed nią promienna przyszłość jej nadziei.

I chciała zobaczyć znów ten lasok, odchyć do niego rzewną i zabobonną pielgrzymką, jakgdyby powrót do tego miejsca miał zmienić coś w biegu jej życia.

C. d. n.

PANI JANINA

Powieść przez Guy de Maupassanta.

Przebyło najprzód łake, potem, pędząc przez role, wyrzucało kopytami rozbrzyżujące się na wszystkie strony bryły wilgotnej, tłustej ziemi, i mknęło tak szybko, że zaledwo można było rozróżnić siedzącą na niem amantkę.

Juliusz ostąpił, nie ruszał się z miejsca, wolał rozpaczałiwie:

— Pani Jani!

Ale hrabina wydal z siebie pewien rodzaj pomruku, i pchając się sam nad karkiem ciężkiego wierzchowca, pchnął go całym swoim ciałem na przed i ruszył z taką szybkością, podniecając go, wprowadzając w szal glosem, gestem i ostrąga, że obrzymani jędździec niosł, zdawało się, ciężkie zwierze swojemu udami, porwiał je, jakby chcąc wzbudzić na niem w powietrze. Pędził z nieopojtą chyżością, rwali prosto, przed siebie; i Janina widziała w dali dwie sylwetki, hrabiny i jej meża,

mknące, mknące, coraz mniejsze, zacierające się niktące, niby goniące się, przepędające na horyzoncie dwa ptaki w pościgu.

Wówczas zbliżył się Juliusz, zawsze wolnym krokiem, mrużąc z miną wściekła:

— Oszalała chyba dzisiaj!

I gazałali oboje śladem swoich przyjaciół, którzy się schowali teraz w zagłębieniu równiny.

Po upływie kwadransa zobaczyli ich wracających, i wkrótce się z nimi spotkali.

Hrabina, czerwony, spocyny, śmiechnięty, zadowolony, trzymający, trzymał żelazną ręką trzęsącego się konia swej żony. Ona, z twarzą bladą, zmęczoną, skurczoną, opierała się ręką na ramieniu męża, jakby miała zemścić.

Janina zrozumiiała tego dnia, że hrabina kochała szalenie.

Potem, przez cały następny miesiąc, hrabina była wesola jak nigdy. Przejżdżała częściej do Penples, śmiała się ciągle, całowała Janinę z nie-pobamowaną żucłością. Zdawało się, że jakas nie-powstrzymana radość wypełniała jej serce. Jej

mąż, niemniej szczęśliwy, nie spuszczał jej z oczu starał się co chwila dotykać jej ręki, sukni.

— Jesteśmy teraz w całej pełni szczęścia, — powiedział pewnego wieczora Janinie. — Nigdy Gilberta nie była tak dobrą. Nie wpada już w zły humor, nie złości się. Czuję, że mnie kocha. Do niedawna jeszcze nie byłam tego pewny.

Juliusz był także, zdawało się, inny, weselszy, nie taki porwoczy, jakgdyby przyjął dwóch rodzin, każdej z nich przyniósł spokój i radość.

Wiosna była niespodzianie wczesną i ciepłą.

Od łagodnych ranków aż do cichych, przyjemnych wieczorów, słodce buździła całą powierzchnię ziemi do nowego życia. Był to nagły i potężny rozkwit wszystkich plodów równocześnie, jeden z tych nieprzewidywanych naporów suków, jeden z tych zapaw do odradzenia się, tak, iż można było myśleć, że świat się odmładza.

Janinę jakoby dziwnie nposobito to budzące się życie. Wzruszał ją nagłe widok nikłego kwiatka w trawie, opamowywała rozkoszna melancholia, upajające marzenie.

Potem, owładnęły ją rzewne wspomnienia

BIBULKI DO PAPIEROSÓW CZUWAJ

fabryka tutek i bibulek cygaretowych

w książeczkach i opakowaniu patentowem

znana: mg

Rudolfa Herliczki

W KRAKOWIE

WZORY na ładanie DARMO i opłatnie.

Już sama firma ciesząca się światową renomą daje zupełną gwarancję za dobroć gatunku

